

Nr 281.

Av herr **Gardell**, om anslag av lotterimedel till riksföreningen Sveriges barnaskydd för dess upplysningsverksamhet.

Olycksfallen bland barnen tilltaga i oroväckande grad, vilket nästan dagligen framgår i tidningspressen. Barn falla ner från fönster, barn brinna inne, barn drunkna, barn förolyckas av bilar o. s. v.

Från läkarhåll har framhållits vikten av en effektiv och målmedveten upplysningsverksamhet för att minska barnolycksfallens framfart. Därför har riksföreningen Sveriges barnaskydd bildats med ändamål att i intimt samarbete med föräldrar, skolor och barnaorganisationer i landet söka vidtaga åtgärder och sprida upplysning i syfte att skydda barnen mot fara för deras liv och hälsa.

En vaken och intresserad barnens riksberedskapskår av barnavänner i landet bör organiseras och föräldra- och läraremöten böra hållas för att väcka ökat ansvar beträffande omvårdnaden och skyddet av våra små.

Riksföreningen har för avsikt att i tusentals offentliga lokaler i landet uppsätta affischtavlor med "Barnets bön" om skydd och hjälp från sjukdomar och olyckor.

Riksföreningen planerar också utgivandet av en hemmens och skolornas publikation, som är avsedd att vägleda och stimulera föräldrar, lärare, uppfostrare och tjänstepersonal till ökad vaksamhet om barnen, ty vi ha icke råd att förlora ett enda av dessa. Ligger det då icke i sakens natur, att också något måste göras för att skydda dem, som redan äro i livet.

Barnens dietfråga och skyddsympningen böra i alldeles särskild grad beaktas. Flera barnläkare böra spridas över landet, så att sakkunnig hjälp och vård ständigt är tillfinnandes. Vad som särskilt åligger föräldrar och uppfostrare är, att barnen icke få vistas tillsammans med smittsamt sjuka (särskilt lungsiktiga) människor, säger professor Curt Gyllensvärd.

De små olycksfallen ha en uppfostrande betydelse, säger överläkaren på kronprinsessan Lovisas vårdanstalt, doktor James Hindmarsh. Vidare säger han: "Liksom sport och gymnastik ökar antalet olycksfall men samtidigt motverka uppkomsten av dem, därför att omdömet, balanssinnet och vigheten m. m. tränas, så förvärvar barnet erfarenheter, när det kolliderar med skarpa kanter i sin lilla värld. Det lär

sig uppfatta riskmomenten, uppövar sin reaktionsförmåga — med få ord: Bränt barn skyr elden.”

Man kan inte undgå att uppröras över hur svåra lidanden och höggradiga lyten ofta nog framkallas enbart genom slarv och försumlighet eller individuell eller kollektiv dumhet och slentrian.

Vid olycksfall kan det synas, som om barnet självt hade vållat det, men den innersta orsaken är föräldrarnas oförmåga att bedöma barnets förutsättningar att undvika farorna. Det är icke barnets fel, om det lämnas utan tillsyn och kryper ut genom ett fönster.

Den väsentliga orsaken till olycksfallen i barnåldern är att söka i vissa sociala missförhållanden. Utom trafiken, som spelar en mycket stor roll såsom olycksfallsalstrande faktor, är det den miljö, i vilken barnet växer upp, som har den största betydelsen. Djupast sett är det bostädernas och levnadsvillkorens standard, som är utslagsgivande. Ännu i dag är den primära orsaken till de flesta olycksfallen sådana missförhållanden som planlös bebyggelse, trångboddhet, dåliga bostadsförhållanden med obekväma anordningar för en rationell skötsel av hushållet, mödrarnas arbete utom hemmet, alkoholmissbruk o. s. v.

Samhället, som uppmuntrar till barnalstring, har inte råd att giva mödrarna den direkta hjälp, som djupast sett skulle vara ett indirekt beredskapsanslag för att skapa kraftfulla lytesfria svenska män och kvinnor.

Liksom utomhus stadsplanarkitekter och byggherrar kunna uträtta mycket genom att ordna en förnuftig bebyggelse kring ett väl planlagt vägsystem med talrika lekplatser, så kunna inomhusarkitekter och snickare förebygga en mängd olyckor.

Man kan drömma om den dag byggnationen sker med tanke på barnen och icke som nu de flesta hus uppföras och inredas på ett sätt, som om barn inte existerade eller i varje fall inte vore önskvärda hyresgäster.

För en relativt ringa kostnad skulle de elektriska kontakterna kunna konstrueras så, att stickhålen voro skyddade, då de inte användas. En del inventions- och trädgårdsmöblers konstbesynnerliga konstruktioner har kostat mångt barnafinger. Många leksaker synas ha tillkommit i rent geschäftsyfte och blotta ofta en löjeväckande okunnighet om barnets psyke — somliga kunna bli direkt farliga.

Hundbett är en ganska vanlig skada. Familjer med småbarn borde inte ha hundar. I städer och tätbebyggda samhällen bör lyxhundstammen minskas eller avskaffas.

Det är trängande påkallat att genom ytterligare eventuellt lagligt understödda föreskrifter om förvaring av läkemedel, lut och frätande tvättmedel förebygga olycksfall. Detsamma gäller eldfarliga vätskor,

krut, knallpulver och fyrverkeripjäser, där även vissa bestämmelser om inköparnas ålder skulle vara lämpliga.

Av vikt är också möjlighet till god och sakkunnig vård för billigt pris så fort som möjligt efter ett olycksfall. "Genom tillräckligt antal vårdplatser för de svårt skadade och lätt tillgänglig läkarhjälp, genom förbilligande av läkarvården och genom effektivt försäkringsstöd är mycket att vinna", säger doktor Hindmarsh till sist.

Som bilaga medföljer ett av flera läkare utarbetat förslag till anslag betitlat Barnets bön.

Då riksföreningen saknar penningtillgångar till förverkligandet av denna behövlige upplysningsverksamhet, är ett bidrag från statens sida behövt.

Med stöd av vad som här ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att av lotterimedel tillerkänna riksföreningen Sveriges barnskydd för dess upplysningsverksamhet ett anslag av kronor 30 000.

Stockholm den 20 januari 1944.

Th. Gardell.

*Bilaga.***BARNETS BÖN:**

1. Låt aldrig tändstickor ligga framme. Låt inte barnen leka med eld. Sätt galler för brasan. Stäng huvudkranen till gasen, då Ni lämnar köket. Lär barnen låta bli elektriska kontakter.
2. Sätt aldrig baljor och kastruller med varmt eller kallt vatten så att barnen kan komma åt dem. Vänd händtaget inåt på kastrullen, då den står på spisen. Tänk på att pipen på kaffepannan vetter inåt.
3. Lägg undan knivar, saxar och nålar, då Ni har använt dem.
4. Låt aldrig medicin och tabletter stå framme. Ställ undan lut och polermedel.
5. Tag ur nycklarna inomhus, så att barnet icke låser sig inne. Stäng alltid fönstret ordentligt, särskilt de översta hakarna. Ställ icke stolen på balkongen, så att barnet kan ramla ut över räcket.
6. Se till att locken ligga stadigt och passa väl till brunnar och avlopp, så att barnet icke faller ner.
7. Släpp aldrig hundar lösa, där man kan vänta lekande barn. Tänk på att ett barn kan bli vettsskrämt av det frommaste djur. Låt inte hundarna uträtta sina behov på barnens lekplatser.
8. Släpp inte ut barnen i trafiken på gator och vägar. Cykla och kör försiktigt, då Ni ser barn i närheten. Sätt ekerskydd på cykeln, då barnet är med. Låt inte barn umgås med sjuka människor, i synnerhet icke med lungsiktiga.
9. Barn skola fostras med kärlek och reda, med vänlighet och uppriktighet. Tänk på vad exemplet hemma betyder. Låt bli att svära. Lägg bort spriten för barnens skull. Skydda dem för onda människor.
10. Ett barn behöver ett gott hem med föräldrar och syskon. Ett barn behöver ständig omtanke och fordrar stora uppoffringar för sin växt och utbildning. Låt barnen första året oftare och sedan minst en gång om året komma under läkarkontroll. På så sätt skapas bäst möjligheter till att de bli friska och naturliga barn.

För RIKSFÖRENINGEN SVERIGES BARNASKYDD:

Th. Gardell,
ordförande.

Nils J. Dahlström,
verkst. ledamot.

Knut Nordström,
sekreterare.